# פרי הארץ — ויצא



במדרש ויקח מאבני המקום, בתחילה היו הרבה אבנים וע"י יעקב נעשו אבן א', זהו שנאמר ויקח את האבן עיין שם.

פתח הרב במדרש והנה סולם מוצב ארצה זה סיני, וראשו מגיע השמימה. והנה מלאכי אלהים אלו משה ואהרן.

גם אמרם ז"ל שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ע"ש כו'. גם מאמר דוד המלך ע"ה ואני עבדך בן אמתיך.

אבל כללא דמילתא אמרו רז"ל חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, וכן כל מאורעות העולם הכל בשבילו יחידו ממש, שהרי דיו לעולם בצדיק א' כמאמר צדיק יסוד עולם, וכמאמר רשב"י דיו לעולם אני ואתה, גם אמרו אנא סימנא בעלמא.

ואם עיקר בריאת העולם הוא בשביל א', כל שכן מאורעותיו של עולם אחר הבריאה אם טוב ואם רע, לכן צריך כל אדם לדעת בעצמו איך שהוא הגורם מאורעות העולם וחילופיהם לא על דרך האמונה והענוה בלי שום הבנה קרוב בפיו ורחוק מכליותיו, אבל צריך שיהא לבו רואה את הערות ארציות שלו איש אדמה. ואיך הוא רחוק מה' בכל דרכיו מגושם ומגשם חיות הקדש נרגן מפריד אלוף בינה אלוף חכמה מעולם המעשה, והכתוב אומר כולם בחכמה עשית, ואם חכמה אין כאן במה יתקיים.

וזהו סיבת מאורעות העולם ליסר את האדם לשוב עד ה' בכל לבבו, ומלאה הארץ דעה את ה', כל חד וחד לפום שיעורא דיליה, ואין חילוק בין אדם גדול לנקלה ועבד, הכל לפי מעשיו מגשם הוא את הרוחניות ומלביש צואים לחיות הקדש.

והנה לפי ערך דקות ואמתות האחדות פשוט, יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בהפרידם בני אדם ח"ו בהתגשם עצמם, שהוא קצוץ נטיעות ח"ו קטן וגדול שם הוא וכולם שוים בזה בין קלות בין חמורות, כי הכל לפי מה שהוא אדם כך הם אופני רעתו ח"ו, אבל עכ"פ הכל אל מקום א' הולך וגורם לשכינה שתסתלק ומאורעות העולם לבא ח"ו ליסרם במשפט וללמד תועים בינה דעה את ה'.

ומעתה בכל מאורעות העולם חייב כל אדם לומר בשבילי, שכן הוא האמת. וביד כל אדם לתקן המאורע ע"י יחוד קוב"ה ושכינתיה בעצמו. וכדברי הזהר במעשה שבאו החברים לבקש מרשב"י על הגשמים ואמר שם תוכן דבריו הלא כי אין היחוד שלם פנים בפנים ולא זז משם עד שגרם יחוד שלם בדביקות תורתו, ע"ש צחות לשון הזהר.

והנה ענין יחוד קב"ה הביננו הכתוב באמרו קודם החטא אדם הראשון ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו ואח"כ וידעו כי עירומים הם. ויעש ה' להם מלבושי' כתנות עור, הענין הוא מאמר ויהי האדם לנפש חי', ופרש"י ז"ל חי' שבכולן ע"ש, פי' כי החיות שבאדם הוא החיות שבכולן בכל סדר הבריאהמסוף המעשה עד המחשבה תחילה, שהוא כל התורה כולה ויחוד קוב"ה ושכינתיה, כאמרם ז"ל הסתכל בתורה וברא ואם כן הגופים של אדם הן הן גופי תורה, אם כל דרכיו יכונו הכין לקראת ה',

ומעתה אין שום בושה בגוף ערום אחר שהוא גוף התורה, אם אמנם נאמר חמוקי יריכיך, מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר. הרי הגוף מסתיר את התורה להיותו בתוכו וחי בהם, מה שאין כן אחר החטא שהגוף היה נפרד וידעו כי עירומים הם. ויעש ה' להם כתנות עור, שהם לבושים להיות כל התורה היתה צריכה להתגשם על דרך הגוף במצות גשמיי' והיו צריכים עוד ללבושים, כמאמר כבשים ללבושיך, להיות התורה צריכה להיות בסתר כירך, אבל גופים שהן הן גופי תורה קולע אל השערה ולא יחטא, הנה זה הוא יחוד קב"ה ושכינתיה, גם בוש לא יבוש גם הכלם לא ידע.

והנה מעין המאורע בעולם, ידע איניש בנפשיה, איך הוא נגד ה', שהרי העולם הנה הוא בעצמו בשבילו נברא ומתקיים ומתנהג לפי דרכו, כדרך העבד שכל טוב אדוניו בידו ובורח מאדונו בכל מקומות ממשלתו, ובכל מדרך כף רגלו הרי בממשלת אדונו שם ובאמרו כי בורח הוא מיסרים אותו שם ושם שמים לו חוק ומשפט לנסותו לדעת את אשר בלבבו אולי יחזיר לסורו, אבל מדרך עבד בן שפחת אדונו, שהעבד הוא יליד בית אדונו, בוודאי לא יברח ממנו ועבדו לעולם, מחמת היותו עבדו מיום הולדו וגם מעשה אבותיו בידו, אמו שפחת אדוניו, הנה עבד כזה הבטוח שלא יברח אנו צריך לשום נסיונות ומשפטים. זהו מה שאמר דוד המלך ע"ה ואני עבדך בן אמתך, לכן פתחת למוסרי, שהרי המוסרות הם שלא יברח ואם הוא בטוח שלא יברח המוסרות למה.

והנה גוף הבטוח שלא יברח, הנה הוא גוף התורה ויחוד קוב"ה ושכינתיה ובמה ביראה ואהבה והתקשרות שהוא הדביקות התמידי, וזהו שאמרו ז"ל שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו, פירוש בתוך גופו. ואמרם ערב שבת פי' הכנה לשבת שהוא שמא דקוב"ה יחוד קוב"ה ושכינתיה, ואמרם עם חשיכה פי' כשמגיע איזה חשכות השכל. ואמרם עשרתם פי' יראה הנקרא מעשר כידוע. ואמרם ערבתם פי' אהבה המערב שנים לאחד. ואמרם הדליקו את הנר, פי' התקשרות ודביקות כדרך האור המתקשר בפתילה על ידי השמן, כמאמר ושמן על ראשך אל יחסר, וזהו אמרם ז"ל וצריך לממרינהו בניחותא, פי' שצריך לפתות הגוף בנחת להגיעו למדות אלו שיעשה גוף התורה ויחוד קוב"ה ושכינתיה.

והנה האדם שאמר שבשבילו נברא העולם וכן הוא מתנהג, לפי דרך הנהגתו לפני ה' ומעין המאורע בעולם, מבין החסרון שבעצמו ורואה לשוב עד ה', להחזיר היחוד פנים בפנים, הוא הנקרא צדיק יסוד עולם שהוא המקשר כל העולמות ומתנהגים על ידו ונקרא בריח התיכון המבריח מקצה אל קצה, והוא הנקרא יעקב כמאמר תתן אמת ליעקב, כי אמת הוא המבריח כידוע, ומאמר אמת מארץ תצמח ומאמר ותשלך אמת ארצה, כי אפי' בכל הארציות האמת מבריח ומקשר אל השרש שהוא מדת יעקב.

וזהו אמרם ז"ל סולם מוצב ארצה וכו' וראשו וכו' זה סיני פי' התורה. ואמרם מלאכי אלהים אלו משה ואהרן פי' הצדיקים, כי הצדיקים גמורים על ידי התורה שהוא יחוד קוב"ה ושכינתיה, הנה גופם הן הן גופי תורה וסלם המבריח מן הארץ עד לרקיע, והנה ה' נצב עליו, ודאי ה' הוא ולא אחר, כי לאדם כיוצא בו אין לו בעולמו בלתי ה' לבדו הבורא והוא הנברא בעולם לבדו וכל העולם נברא בשבילו. ומאמר אני אלהי אברהם ואלהי יצחק ג"כ באדם כיוצא, כמאמר דוד אני עבדך בן אמתיך כנזכר. ומאמר הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה, שקיפל את כל הארץ תחתיו. ודאי כן הוא שהרי כל העולם מתנהג בדרך הנהגתו. (עד כאן חסר הסיום וחבל על דאבדין).